

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 213. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm6051.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Denne Armé var egentlig kun opstillet mod *Sardinien*, som for engelske Penge strax tog Del i Krigen og agtedes fra gammel Tid for Besidder af Alpepassene og Nøglen til Italien. Dette sardiniske Rige besidder rigtig nok Montblanc og alle de højeste Alper, men er selv et opflydt Bjærg af sildig Dannelse. Det var nemlig Greverne af Savoyen, der smaalig havde erhvervet Piemont og Nizza og blev Hertuger 1416. Først i Begyndelsen af det 18de Aarhundrede (1713) fik Hertugen Kongetitel og Sardinien, hvorpaa Karl Emanuel III. spillede en anselig Rolle fra 1730-73; men hans Søn, Victor Amadeus III, som nu sad paa Tronen, var en ubetydelig Person, og uden synderlig Modstand indtog Franskmændene 1792 under *Montesquiou* Savoyen og Nizza; men da Montesquiou paa samme Tid faldt i Unaade, fordi han ikke vilde bemægtige sig Genf, og rømte derfor Landet, blev Erobringen indtil Napoleons Dage ej dreven videre; Hovedkvarteret var bestandig i Nizza, og den sardiniske Lejr ved Saorgio, som beherskede Vejen til Piemont og Lombardiet, agtedes for uindtagelig. Napoleon kom til Nizza i Februar 94 og hittede snart paa Raad og tvang, ved en dristig Bevægelse i April og Maj til Oneglia og Ormea, Sardinierne til at rømme deres faste Lejr. Denne Fordel blev imidlertid ikke benyttet, da Overgeneralen *Dumberbion* var en gammel, gigtsvag Mand, og 9de Thermidor kom imellem. I Følge 214den var Napoleon, ventelig som en god Ven ad Robespierre den yngre, Kommissær ved den italienske Armé, 15 Dage arresteret, slap vel ud, men blev i Maj 95 forsat til Infanteriet og, da han i Paris mukkede mod Aubry, befalet at gaa til Vendeen, hvorimod han tog sin Afsked.